

زمینه‌ها و اولویت‌های کاری مرکز رشد واحدهای فناوری تفت

در مجوز اصولی صادر شده برای مرکز رشد واحدهای فناوری تفت زمینه‌های کاری مرکز رشد واحدهای فناوری تفت را کشاورزی، گردشگری و فرآوری مواد معدنی عنوان شده است. البته باید یادآور شد که زمینه کاری فرآوری مواد معدنی بنا بر مقتضیات زمانی و انتظار حمایت از سوی طرح معادن مس تفت (یکی از سازمان‌های همکار مرکز رشد) به‌عنوان یکی از زمینه‌های کاری به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پیشنهاد شد. اما هم‌اکنون به رغم با توجه به تعلیق طرح معادن مس تفت نمی‌توان انتظاری به فعالیت شرکت‌های متقاضی پذیرش در مرکز رشد تفت به فعالیت در این زمینه داشت.

ولی آنچه که مطالعات نشان می‌دهد و اعتقاد مدیریت مرکز رشد است، حاکی از پتانسیل بالای شهرستان تفت برای ایجاد مرکز رشد فناوری در حوزه‌های کشاورزی (افزایش بهره‌وری کشاورزی، فرآوری محصولات کشاورزی متنوع (به‌خصوص انار)، توسعه کشت گلخانه‌ای، توسعه دامداری و دامپروری، توسعه آبی‌پروری، پرورش طیور و ماکیان)، گردشگری و سایر حوزه‌های مرتبط با روستاها و بافت روستا- شهری منطقه است. معرفی شهر تفت به عنوان شهر گردشگری و تصویب آن (که نشان از پتانسیل بالای این شهرستان برای انواع گونه‌های گردشگری دارد)، وجود انواع محصولات کشاورزی به‌خصوص انار، بادام، گردو و ... (که به صورت مواد اولیه از شهرستان صادرات می‌شود و به دلیل عدم پردازش روی این محصولات ارزش افزوده ناچیزی نصیب تولیدکنندگان و بهره‌برداران شهرستان می‌شود)، نشان از ضرورت تأسیس مرکز رشد فناوری شهرستان تفت و استقرار و فعالیت واحدهای فناور در این مرکز رشد در حوزه‌های مذکور دارد.

مضاف بر این، قرارگرفتن شهرستان تفت در منطقه بیلاقی استان و دوری این شهرستان از بسیاری از آلودگی‌های زیست‌محیطی و شلوغی، تردد و هیاهوهای شهری این شهرستان را به مکان مناسبی جهت سرمایه‌گذاری در زمینه کشاورزی، گردشگری، صنایع پاک و مباحث مربوط به توسعه روستایی تبدیل کرده است. همچنین وجود شهرک‌های صنعتی، کارخانجات متعدد در حوزه‌های ماشین‌آلات، صنایع ساختمانی، کاشی و سرامیک، نساجی، صنایع الکترونیکی و مانند آن باعث شده است که بازار بالقوه خوبی جهت فعالیت در حوزه فعالیت مرکز رشد فناوری تفت ایجاد کند. امید است که بتوان این بازار بالقوه را به یک بازار بالفعل تبدیل کرد.

در مجموع ضرورت‌های تأسیس و فعالیت مرکز رشد فناوری تفت در حوزه‌های مذکور به شرح ذیل توجیه می‌گردد:

زمینه‌ها و اولویت‌های کاری مرکز رشد واحدهای فناوری تفت

توجیه فعالیت مرکز در حوزه کشاورزی

- بازده بسیار پایین محصولات زراعی و باغی (به عنوان نمونه در حال حاضر عملکرد انار ۱۵ تا ۲۰ تن است در حالیکه تا ۸۰ تن هم قابل افزایش است. نمونه دیگر اینکه میزان عملکرد بادام ۱۵۰۰-۱۳۵۰ کیلوگرم می‌باشد در حالی که تا ۴۰۰۰ کیلوگرم هم قابل برداشت است)؛
- تعداد زیاد روستاهای موجود در منطقه: ۱۴۳۲ روستا (بیش از یک سوم روستاهای استان یزد)؛
- عدم فرآوری محصولات باغی (به خصوص انار و سایر محصولات بومی و استراتژیک شهرستان)؛
- راندمان پایین آبیاری: راندمان فعلی آبیاری ۳۸٪ می‌باشد (۶۲٪ پرت آب)؛
- پایین بودن سطح مکانیزاسیون: رتبه نهم در استان؛
- عدم وجود بعضی از صنایع تبدیلی و تکمیلی مورد نیاز؛
- سنتی بودن بسیاری از واحدهای دامداری و پرورش طیور و ضرورت ایجاد واحدهای دامداری صنعتی و نیمه صنعتی؛
- غیر متخصص بودن کشاورزان (ضرورت بکارگیری فارغ التحصیلان کشاورزی)؛
- آلودگی و حشرات ناشی از فعالیت دامداری‌ها و واحدهای پرورش طیور، و گلخانه‌ها؛
- سهم تولید فرآورده‌های پروتئینی شهرستان تفت نسبت به سایر شهرستان‌های استان یزد بالا بوده و از این حیث جز یکی از شهرستان‌های مطرح می‌باشد؛
- اعتبار تخصیصی برای طرح توسعه بخش کشاورزی؛
- استفاده از سموم و آفت‌کش‌های شیمیایی؛
- آلودگی در آب و محصولات کشاورزی بدلیل وجود معادن مس در منطقه؛
- وجود فارغ التحصیلان رشته‌های کشاورزی در استان و بویژه شهرستان؛

بعضی از زمینه‌های فناوری مورد نیاز در حوزه کشاورزی

- تولید خوراک مناسب برای دام، طیور و آبزیان شهرستان؛
- طراحی و بکارگیری مکانیزاسیون در بخش کشاورزی؛
- طراحی و ساخت تجهیزات و دستگاه‌های مورد نیاز دامداری‌ها و مرغداری‌ها؛
- طراحی، ایجاد، پشتیبانی، آموزش، مشاوره روش‌های نوین آبیاری؛

زیمه‌ها و اولویت‌های کاری مرکز رشد واحدهای فناوری تفت

- طراحی روش‌ها و تولیداتی برای استفاده از فرآیندهای بیوتکنولوژی در کشاورزی و دامداری (تولید نهاده‌های مناسب برای کشاورزان (تولید و تکثیر بذرها اصلاح شده، کودهای آلی شیمیایی، ورمی کمپوست و ...))؛
- تولید فرآورده‌های جدید از محصولات (به خصوص انار و سایر محصولات بومی و استراتژیک شهرستان)؛
- مدیریت نوین دامداری‌ها و پشتیبانی علمی، فنی و تخصصی آن‌ها (نرم‌افزارهای مدیریتی)
- طراحی جایگاه‌های نگهداری دام و طیور؛
- طراحی ابزار و روش‌هایی برای ایجاد فرآوری ضایعات کشاورزی و دامداری با استفاده از فناوری‌های مرتبط؛
- طراحی، ایجاد و ساماندهی گلخانه‌های هیدروپونیک با استفاده از فارغ‌التحصیلان رشته‌های کشاورزی؛
- تولید تجهیزات مورد نیاز کشت گلخانه‌ای؛
- آموزش، تحقیق و مشاوره تولید محصولات ارگانیک از قبیل سبزی‌جات و صیفی‌جات در گلخانه و فضای باز و جمع‌آوری، بسته‌بندی و فروش به بازار محصولات پاک و سالم؛
- انجام خدمات آموزش و مشاوره در زمینه محصولات کشاورزی و دامی (به خصوص در زمینه گیاهان دارویی)؛
- طراحی روش‌ها و ابزارهایی برای مقابله با خشکسالی و سرمازدگی؛
- تولید عرقیات گیاهی؛
- شناسایی و تحقیق در مورد مؤثره گیاهان دارویی و ارائه فرمول‌های جدید دارویی و همچنین بومی و اهلی سازی و فرآوری گیاهان دارویی؛
- تولید مواد مغذی از دسته کربوهیدرات‌ها شامل گلوکز، نشاسته و گلیکوژن و چربی‌ها، به خصوص اسیدهای چرب ضروری و ویتامین‌ها؛
- طراحی و ایجاد ابزار برای بسته‌بندی محصولات کشاورزی و دامی؛
- طراحی کتابچه‌های راهنما و نرم‌افزارهای مورد نیاز در بخش کشاورزی و دامداری و دامپروری؛

۱-۱-۱- بعضی از زمینه‌های فناوری مورد نیاز در حوزه صنعت و معدن

- فراهم نمودن زمینه ایجاد صنایع تبدیلی و تکمیلی؛
- برنامه‌ریزی و طراحی روش‌هایی برای کاهش اثرات سوء برداشت از معادن؛

زمینه‌ها و اولویت‌های کاری مرکز رشد واحدهای فناوری تفت

- آموزش، مشاوره، طراحی و پشتیبانی روش‌های افزایش بهره‌وری صنعتی؛
- رفع نیازهای تحقیقاتی صنایع و معادن؛
- آموزش، مشاوره، طراحی و پشتیبانی ایجاد صنایع غذایی؛
- آموزش، مشاوره، طراحی و پشتیبانی روش‌های افزایش بهره‌وری معادن؛
- برنامه‌ریزی برای استفاده از گواحدل‌های بجا مانده از برداشت معادن؛
- طراحی و ایجاد دانش فنی در خصوص برداشت و احیا معادن؛
- ایجاد روش‌های نوین صنعتی در خصوص تبدیل ضایعات معادن به مصالح ساختمانی؛

۱-۱-۲- بعضی از زمینه‌های فناوری مورد نیاز در حوزه گردشگری

- طراحی مکان‌ها و کمپینگ‌های گردشگری؛
- ایجاد بانک اطلاعات گردشگری تفت؛
- تهیه اطلس گردشگری تفت؛
- طراحی کتابچه‌های راهنما و نرم‌افزارهای مورد نیاز در بخش گردشگری؛
- ارائه خدمات آموزشی در زمینه مدیریت گردشگری؛
- ارائه خدمات در حوزه گردشگری طبیعت و جذب اکوتوریست؛
- ارائه خدمات در حوزه توریسم درمانی (آسایشگاه روانی، مرکز توریسم درمانی خاتم الانبیاء و ...)
- ارائه خدمات در حوزه گردشگری ورزشی (کوهنوردی، سنگ‌نوردی، اسکی، مورتورسورای، پرورش اسب و اسب‌سواری و ...)
- ارائه خدمات در حوزه گردشگری کشاورزی (برداشت انار، جشنواره انار، گلاب‌گیری، تهیه اسانس و ...)
- ارائه خدمات در حوزه گردشگری روستایی (روستای ده بالا، سخوید، سانچ، نصرآباد، طزرجان، و ...)